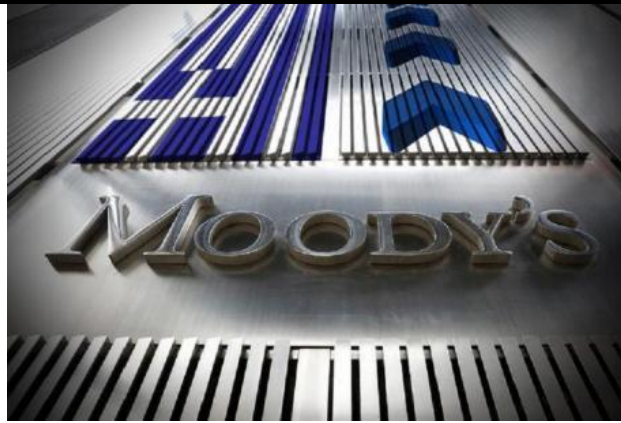

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Moody's: Οι δύο λόγοι που κρατούν την αξιολόγηση της Ελλάδας μακριά από την "επενδυτική βαθμίδα"

Τους δύο λόγους που κρατούν την αξιολόγηση της Ελλάδας σε χαμηλά επίπεδα και μακριά από την επενδυτική βαθμίδα εξήγησε εμμέσως πλην σαφώς η Moody's, διαμηνύοντας έτσι πως περιμένει απτά αποτελέσματα σε αυτά τα μέτωπα προτού κρίνει ότι η ελληνική οικονομία μπορεί να βρεθεί στο κατώφλι του γκρουπ των χωρών με υψηλές αξιολογήσεις. Σημειώνεται πως η αξιολόγηση που δίνει ο οίκος στην Ελλάδα είναι Β1 με σταθερές προοπτικές, διατηρώντας την έτσι τέσσερα σκαλοπάτια κάτω από την επενδυτική βαθμίδα.

Σύμφωνα λοιπόν με τον οίκο, η Αχίλλειος πτέρνα της Ελλάδας είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει 1) στο μέτωπο της βιωσιμότητας της ανάπτυξης καθώς και 2) στον τραπεζικό της κλάδο. Όπως πάντως τονίζει η Moody's, μετά τις εκλογές του Ιουλίου η Ελλάδα έχει ένα πιο σταθερό πολιτικό περιβάλλον, καθώς για πρώτη φορά από το 2009 κατάφερε ένα κόμμα να αποκτήσει αυτοδυναμία. Ωστόσο, το μακροοικονομικό προφίλ της Ελλάδας παραμένει αδύναμο, καθώς αντανακλά τη βελτίωση της εμπιστοσύνης των καταθετών μετά τον μηδενισμό του ELA και την πλήρη άρση των capital controls, ωστόσο, αντανακλά επίσης τις πολύ αδύναμες πιστωτικές συνθήκες που συνεχίζουν να υπάρχουν στην οικονομία, και οι οποίες χαρακτηρίζονται από το ακόμα υψηλό επίπεδο των προβληματικών δανείων των τραπεζών τα οποία και εξακολουθούν να αποτελούν τη μεγαλύτερη πρόκληση για τον κλάδο.

Οι προοπτικές της ανάπτυξης

Αν και εκτιμά ότι οι προοπτικές ανάπτυξης της Ελλάδας θα βελτιωθούν τα επόμενα δύο χρόνια, ωστόσο παραμένουν σημαντικά εμπόδια στη βιωσιμότητά της, όπως τα χαμηλά επίπεδα αποταμίευσης και οι χαμηλοί ρυθμοί επενδύσεων.

Η οικονομία της Ελλάδας αναπτύσσεται από τις αρχές του 2017 και αναμένει ότι η ανάκαμψη θα επιταχυνθεί ελαφρώς το 2019-2020, υποστηριζόμενη από τις ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς εργασίας και τη βελτίωση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων και των καταναλωτών τους τελευταίους μήνες. Η δημοσιονομική πολιτική θα στηρίξει την ανάκαμψη το 2020 και τα επόμενα χρόνια, σε αντίθεση με τα προηγούμενα αρκετά χρόνια, σημειώνει ο οίκος. Η ανταγωνιστικότητα του κόστους εργασίας βελτιώθηκε σημαντικά και η Ελλάδα κατάφερε να μειώσει ορισμένες από τις πολύ μεγάλες εσωτερικές και εξωτερικές ανισορροπίες, συμπεριλαμβανομένων των ιστορικά υψηλών ελλειμμάτων του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, αναφέρει η Moody's.

Όπως εκτιμά, η ανάπτυξη θα κινηθεί στο 2,5% το 2020-2021, τονίζοντας πως θα μπορούσε να είναι ισχυρότερη, ωστόσο αυτό θα εξαρτηθεί από την ανάκαμψη στις επενδύσεις. Σε αυτό θα λειτουργήσουν υποστηρικτικά οι κινήσεις στις οποίες έχει προχωρήσει η κυβέρνηση τους πέντε μήνες που βρίσκεται στην εξουσία, όπως οι μειώσεις φόρων, η μείωση γραφειοκρατίας και εμποδίων στις επενδύσεις. Ο οίκος επισημαίνει ωστόσο πως οι μακροπρόθεσμες προκλήσεις για την Ελλάδα περιλαμβάνουν τα δυσμενή δημογραφικά στοιχεία τα οποία επιδεινώνονται από το brain-drain.

Οι τράπεζες

Ο οίκος επισημαίνει πως οι πολύ αδύναμες πιστωτικές συνθήκες της Ελλάδας, αντικατοπτρίζουν τα συνεχιζόμενα υψηλά επίπεδα του χρέους του εγχώριου ιδιωτικού τομέα και το υψηλό απόθεμα των NPEs. Το χρέος του εγχώριου ιδιωτικού τομέα προς το ΑΕΠ ήταν περίπου 89% στο τέλος του 2018 από 118% το 2013, αντανακλώντας τη συνεχιζόμενη μείωση των NPEs από τις τράπεζες και την περαιτέρω αύξηση του ΑΕΠ, καθώς οι οικονομικές συνθήκες ομαλοποιούνται σταδιακά.

Η ποιότητα του ενεργητικού ωστόσο παραμένει η κύρια πρόκληση για τις ελληνικές τράπεζες, οι οποίες είχαν από τον Ιούνιο του 2019 είχαν περίπου 75,4 δισεκατομμύρια ευρώ NPEs. Οι τεράστιοι ακόμα όγκοι NPEs καταναλώνουν πόρους και μειώνουν την κερδοφορία και το κεφάλαιο των τραπεζών, επισημαίνει ο οίκος.

Ωστόσο, το σχέδιο "Ηρακλής" αποτελεί ένα ισχυρό όπλο στον δρόμο της βελτίωσης της ποιότητας του ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών μέσω τιτλοποιήσεων, ενώ ο κλάδος αναμένεται να χρησιμοποιήσει και άλλα εργαλεία μείωσης των NPEs όπως οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, οι αναδιαρθρώσεις και οι διαγραφές.

Επίσης, όπως εκτιμά η Moody, μέσα στους επόμενους 12 με 18 μήνες οι ελληνικές τράπεζες θα επιχειρήσουν με αυξημένους ρυθμούς να αντλήσουν κεφάλαια από τις αγορές μέσω της έκδοσης μη εξασφαλισμένων τίτλων, καθώς το οικονομικό κλίμα θα βελτιώνεται περαιτέρω.

ΙΟΒΕ: Μικρή βελτίωση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος τον Νοέμβριο

Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Νοέμβριο, στις 107,0 από 106,7 μονάδες τον Οκτώβριο, σύμφωνα με την οικονομική συγκυρία του ΙΟΒΕ για τον κλάδο της βιομηχανίας. Ο δείκτης επανέρχεται έτσι σε ανοδική πορεία, με τη βελτίωση του δείκτη να προέρχεται κυρίως από τις Υπηρεσίες και την Καταναλωτική εμπιστοσύνη.

Συνολικά, στο διάστημα αυτό, όπως σημειώνει το ΙΟΒΕ, φαίνεται πως ολοκληρώνεται ένας κύκλος ενίσχυσης των προσδοκιών που ξεκίνησε με τη λήξη του τρίτου προγράμματος προσαρμογής και ενδυναμώθηκε στην προεκλογική περίοδο και τους πρώτους μετεκλογικούς μήνες.

Ο δείκτης κλίματος εντοπίζεται περίπου σε υψηλό δεκαετίας, ενώ αυτός της καταναλωτικής εμπιστοσύνης περίπου σε υψηλό εικοσαετίας. Η ενίσχυση επιμέρους τομέων της οικονομίας, η αναθέρμανση της οικοδομικής δραστηριότητας, η σταθεροποίηση του τουρισμού σε υψηλά επίπεδα, και η συνέχιση της καλής εξαγωγικής επίδοσης ορισμένων κλάδων την περίοδο αυτή, συνεισφέρουν στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Θετικά λειτουργούν και η σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης της χώρας, οι φορολογικές ελαφρύνσεις στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις αλλά και η ευρύτερη αίσθηση πως η κρίση ανήκει στο παρελθόν.

Ωστόσο, η συνέχιση αυτής της πορείας, θα εξαρτηθεί, πέρα από τις διεθνείς εξελίξεις, και από τις αποφάσεις της εγχώριας οικονομικής πολιτικής. Η παραγωγική βάση της οικονομίας παραμένει ασθενής, η ανεργία υψηλή και το επίπεδο επενδύσεων πολύ χαμηλότερο από αυτό που θα στηρίξει μια μεσοπρόθεσμα ισχυρή ανάπτυξη της οικονομίας. Ως εκ τούτου, όχι μόνο η φορολογική ελάφρυνση αλλά και η γενικότερη ενδυνάμωση της θέσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων θα είναι εφικτή μόνο στο βαθμό που θα ενισχύεται συστηματικά η παραγωγική βάση της οικονομίας και στο βαθμό που τα επιμέρους μέτρα οικονομικής πολιτικής θα συμβάλλουν σε αυτή την ενίσχυση.

Μερίσματα 497 εκατ. διανέμουν φέτος οι ελληνικές επιχειρήσεις

Βελτίωση μεγεθών παρουσίασαν μέσα στο 2018 οι επιχειρήσεις της χώρας. Η επεξεργασία των οικονομικών μεγεθών 11.397 επιχειρήσεων όλων των κλάδων (πλην τραπεζών και ασφαλιστικών) από την ICAP έδειξε ότι στη διάρκεια της περασμένης χρονιάς τόσο τα έσοδα όσο και τα καθαρά τα κέρδη των ελληνικών επιχειρήσεων διευρύνθηκαν ουσιαστικά. Κάμψη υπέστησαν τα λειτουργικά κέρδη, κυρίως εξαιτίας της ΔΕΗ, αλλά και της κάμψης στον τομέα των βιομηχανικών επιχειρήσεων.

Η ακτινογραφία των ενοποιημένων ισολογισμών των 11.397 μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας έδειξε ότι τα περισσότερα μεγέθη μεταβλήθηκαν προς το θετικότερο, ενδυναμώνοντας την οικονομική τους υγεία. Για παράδειγμα, το κεφάλαιο κίνησης αυξήθηκε, ο δανεισμός υποχώρησε, ο μέσος χρόνος είσπραξης απαιτήσεων συρρικνώθηκε, η απόδοση ιδίων κεφαλαίων διευρύνθηκε, το περιθώριο καθαρού κέρδους επίσης κ.ο.κ. Αν μάλιστα, όπως επισημαίνεται από την ICAP, από το δείγμα έλειπαν η ΔΕΗ και οι υπερόγκες ζημιές της, τότε η βελτίωση της υγείας των επιχειρήσεων θα ήταν ακόμη μεγαλύτερη. Αυτό γίνεται ορατό και στη διανομή κερδών. Σύμφωνα με τους ισολογισμούς, οι επιχειρήσεις του δείγματος μοίρασαν (ή θα μοιράσουν) στους μετόχους τους κέρδη ύψους 497 εκατ. ευρώ, έναντι 311 εκατ. ευρώ που είχαν μοιράσει πέρυσι.

«Οι ελληνικές επιχειρήσεις, στο σύνολό τους, κατάφεραν να βελτιώσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα και το 2018, καταγράφοντας αξιόλογες επιδόσεις για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά», σχολίασε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου ICAP, Νικήτας Κωνσταντέλλος. Ο ίδιος σημειώνει τη σχεδόν διψήφια ποσοστιαία αύξηση των εσόδων και τη διψήφια αύξηση καθαρών κερδών προ φόρων και υπογραμμίζει ότι πέρυσι, όλοι οι τομείς επιχειρηματικότητας σημείωσαν αύξηση εσόδων, πλην του κατασκευαστικού τομέα. Ειδικότερα, ο κύκλος εργασιών των 11.397 επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά περίπου 12,3 δισ. ευρώ και ανήλθε σε 138,4 δισ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστιαία αύξηση 9,8% σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των ιδίων επιχειρήσεων το 2017. Τις υψηλότερες επιδόσεις σημείωσε ο τομέας της βιομηχανίας που αύξησε τα έσοδά του κατά 13,2% φτάνοντας τα 45,8 δισ. ευρώ. Εξίσου σημαντική αύξηση (+12,9%) σημείωσαν και οι επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου, τα έσοδά του οποίου ανήλθαν σε 51,4 δισ. ευρώ.

Σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας, τα κέρδη EBITDA των εταιρειών του δείγματος υποχώρησαν κατά 8,9% σε 12,6 δισ. ευρώ. Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλαν η μεγαλύτερη αύξηση του κόστους πωλήσεων (+11,25% στα 108,8 δισ. ευρώ το 2018) και η αύξηση των λοιπών λειτουργικών εξόδων (+7,4% στα 24,5 δισ. ευρώ). Οι τομείς της βιομηχανίας, των κατασκευών και κυρίως ο τομέας των υπηρεσιών σημείωσαν ισχυρή κάμψη της λειτουργικής κερδοφορίας, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση των κερδών EBITDA στις τουριστικές και στις επιχειρήσεις εμπορίου.

Η κάμψη των κερδών EBITDA, ωστόσο, δεν περιόρισε την καθαρή κερδοφορία (προ φόρων) των επιχειρήσεων. Τα καθαρά κέρδη προ φόρων διευρύνθηκαν κατά 11,5% φτάνοντας πέρυσι στα 5,6 δισ. ευρώ. Αναφορικά με τα μη λειτουργικά αποτελέσματα, οι επιχειρήσεις του δείγματος σημείωσαν μείωση των μη λειτουργικών εξόδων (-54,8% στα 0,48 δισ. ευρώ) και αύξηση των μη λειτουργικών εσόδων (+61,6% στο 1,3 δισ. ευρώ). Αν συνυπολογιστεί και η μικρή μείωση του χρηματοοικονομικού κόστους (-3,97% στο 3,05 δισ. ευρώ), τότε η συνολική θετική επίδραση ξεπερνά το 1 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ICAP, το 66,1% των επιχειρήσεων του δείγματος (7.539 επιχειρήσεις) ήταν κερδοφόρες, με το υπόλοιπο 33,9% να περιλαμβάνει τις ζημιογόνες (3.858 επιχειρήσεις). Το 2017, η αναλογία αυτή ήταν δυσμενέστερη, με το 64% των επιχειρήσεων να εμφανίζει κέρδη και το 36% ζημιές.

Το 2019

Όσον αφορά το 2019, η διοίκηση της ICAP εμφανίζεται αισιόδοξη με βάση τα πρώτα σημάδια. «Από τα οικονομικά αποτελέσματα 154 εισηγμένων εταιρειών (εξαιρουμένων των τραπεζών) προκύπτει αύξηση του κύκλου εργασιών τους κατά 2,5% το πρώτο εξάμηνο, αύξηση των EBITDA κατά 7,5% και σημαντική διεύρυνση της κερδοφορίας κατά 43%», αναφέρει ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ICAP. Ο ίδιος επισημαίνει ότι η επάνοδος της ελληνικής οικονομίας συνεχίζεται και ότι αυτή η πορεία επιδρά θετικά στην ελληνική επιχειρηματικότητα, η οποία διαρκώς βελτιώνει τα οικονομικά της αποτελέσματα.

Το νέο επιχειρηματικό σχέδιο της ΔΕΗ

Το νέο επιχειρηματικό σχέδιο της ΔΕΗ, που αναμένεται να παρουσιαστεί επίσημα ως το τέλος του χρόνου, περιέγραψε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της επιχείρησης, Γιώργος Στάσης, κατά τις επαφές που είχε χθες στη Νέα Υόρκη στο πλαίσιο του ετήσιου επενδυτικού συνεδρίου της Capital Link, με τίτλο "21st Annual Capital Link Invest in Greece Forum".

Ο επικεφαλής της ΔΕΗ αναφέρθηκε στην απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που θα ολοκληρωθεί σταδιακά έως το 2028, προκειμένου η χώρα να καλύψει τους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αλλά και να μειωθεί το κόστος της ενέργειας δεδομένου ότι η παραγωγή ρεύματος από λιγνίτη επιβαρύνεται με το κόστος των δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα που έχει πολλαπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια.

Το μήνυμα του Προέδρου της ΔΕΗ κατά την τοποθέτησή του στο συνέδριο της Capital link ήταν ότι "Η ΔΕΗ έχει επεξεργαστεί ένα σχέδιο το οποίο θα ανακοινώσει σύντομα και, εκτός από την απολιγνιτοποίηση έχει άλλους τρεις βασικούς άξονες:

- τη μετεξέλιξή της από ουραγό σε πρωταγωνιστή στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ
- την ψηφιοποίηση των δικτύων και
- την εμπορική πολιτική με επίκεντρο τον πελάτη".

Σε σχέση με τις ανανεώσιμες πηγές το πλάνο περιλαμβάνει αυτόνομη ανάπτυξη αλλά και συνεργασίες με τρίτους για την επέκταση της παρουσίας της ΔΕΗ στο χώρο της «πράσινης» ενέργειας που σήμερα είναι πρακτικά μηδενική. Η ψηφιοποίηση των δικτύων συνδέεται και με την μερική ιδιωτικοποίηση του ΔΕΔΔΗΕ και αποσκοπεί στη βελτίωση της εξυπηρέτησης των καταναλωτών, την παροχή νέων υπηρεσιών και την υποστήριξη της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η νέα εμπορική πολιτική θα περιλαμβάνει εξάλλου την παροχή νέων υπηρεσιών προς τους καταναλωτές (π.χ. για επισκευές - συντήρηση οικιακών συσκευών και εξοπλισμού) αλλά και εκπαιδευτικά πακέτα για τους καταναλωτές που θα δεσμευτούν με συμβόλαιο ορισμένου χρόνου ως προς την παραμονή τους στην επιχείρηση.

Τουλάχιστον αυτός να κρατηθεί

Σε άμεση σχέση με τα όσα έχουμε γράψει τις τελευταίες ημέρες για τον ΓΔ και τον Τραπεζικό Δείκτη.... Θα λέγαμε πως ένα στοίχημα για το Χ.Α., για να αποφευχθεί ένας νέος κύκλος πτώσης Είναι να μείνει ο FTSE 25 υψηλότερα των 2.165 – 2.170 μονάδων

